

రదేశంలో నిరుద్యోగుల్లో అత్యధికంగా ఇంజనీరింగ్ పూర్తి చేసిన వారు 83 శాతం మంది బాధాకరంగా ఉంది.దేశంలో ఉపాతం మంది ఇంజనీరింగ్ గ్రాడ్యుయేట్లు నిరుద్యోగులుగా ఉంటున్నారు. ఇంజినీరింగ్లో కూడా కంప్యూటర్ ఇంజనీరింగ్ పూర్తి చేసిన వారు ఎక్కువగా నిరుద్యోగులుగా ఉంటున్నారు. ఇంజనీరింగ్ నిరుద్యోగుల్లో 7.5 శాతంమంది కంప్యూటర్ ఇంజనీరింగ్ పూర్తి చేసిన వారు నిరుద్యోగులుగా ఉంటున్నారు. దీనివల్ల ఈ రంగం నిరుద్యోగ డిగ్రీ హోల్డర్ల జీవితాలలో ఆగ్రహానంతో ఉంది. ఇంజినీరింగ్ వారి తరవాత 46శాతం బిజినెస్ గ్రాడ్యుయేట్లు నిరుద్యోగులుగా ఉన్నారు. ప్రతిష్టాపూర్వకమైన ఆర్థిక వ్యవస్థ ఉన్నప్పటికీ యువ నిపుణులు ఉపాధిని పొందేందుకు ఇబ్బందిపడుతున్నారు. ఇక ఆర్ట్స్ హిస్టరీ చదివిన వారిలో 3శాతం మంది నిరుద్యోగులుగా ఉంటున్నట్లు లెక్కలు చెబుతున్నాయి. సీఎం పూర్తిచేసిన వారు 20శాతం నిరుద్యోగులుగా ఉన్నారని ప్రజలు తరచుగా చెబుతుంటారు. దేశంలో సుమారు 20లక్ష మంది కొత్తగా ఆర్థిక సాధించిన సీఎంలు ఒకే ప్రయత్నంలోనే మార్కెటింగ్ ప్రవేశించారు. నిరుద్యోగులుగానే కొనసాగుతున్నారు. బిటెరికి ఇవెంటలు,ఎవెంటల్స్ చదువును పూర్తి చేసుకున్న వారు గత నిరుద్యోగులుగా మేగినిపోతున్నారు. సైతం నంద్యాల రుక్మావతి ప్రిన్సిపాల్ మెంట్ డ్రైవెల్లో 24,230 మంది ఇవెంట, ఎవెంటల విద్యార్థుల్లో దాదాపు 8వేల మంది విద్యార్థులకి ఉద్యోగాలు లభించలేదు. ఆంధ్రోద్యమ క్రియాశీల్లు 9.4 శాతంమంది నిరుద్యోగులుగా ఉన్నారు. భౌతిక శాస్త్రంలో గ్రాడ్యుయేట్ పూర్తిచేసిన వారిలో 7.8 శాతం మంది నిరుద్యోగులుగా మారుతున్నారు. తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్లోపాటు మరి కొన్ని రాష్ట్రాల్లోనూ ఇంజనీరింగ్ పూర్తి చేసిన ఇంజనీరింగ్ ఇంజనీరింగ్ నిరుద్యోగులు మహాత్మా గాంధీ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి పథకీ కరచరలో రోజువారీ కూలిగా పనిచేస్తున్నారు.

సంకల్ప దానినే దాగని సత్యాలు మన ముట్టు అనేకానెకం కనిపిస్తూంటాయి. అయితే అవి ఒకపార్లకు కూడా కావడానికి అనేక రకాల “శక్తులు” కూడా పనిచేస్తుంటాయి. ఆ శక్తులు ఇవే అని చెప్పలేం. కొన్ని సార్లు రాజకీయ శక్తులు, మరి కొన్ని సార్లు వ్యాపార శక్తులు, ఇంకొన్ని సార్లు ఇతర సామాజిక శక్తులు వాటిలో ఉంటాయి. కొన్ని సందర్భాల్లో అన్నీ కలిసి పనిచేస్తుంటాయి కూడా. కర్ణాటకలోని బీజేపీ-వెలుగులోకి వచ్చిన అసహజ మరణాల గురించి ఆరా తీస్తుంటే అక్కడ ఈ అన్నిశక్తులు కలగవచ్చి పనిచేసేందుకొచ్చేవోమో! అనే అనిపిస్తుంది. ఒకరూ, ఇద్దరూ కూడా.. కొన్ని వంటల ముది పురుములు, మరితల దుర్బల్యం శ్రేణితోలో అసహజ మరణాలకు గురయ్యారనీ, వారిలో కొందరు స్థానికంగాకాక, కొందరు దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాల నుంచి వచ్చిన వారనీ తెలుస్తోంది. దుర్బల్యం ఒక పెద్ద పుణ్యక్షేత్రం గనుక నిత్యం ఎందరో భక్తులు, అయితే వచ్చి వెళ్తుండడం సాధారణమే. అంతాకే వారిలో కొందరు అక్కడే తల్లిదండ్రులను తున్నట్లుగా తెలుస్తోంది. ఆలా ఆద్యక్షులవిన వారిలో కొందరి మృదేపదాలను శ్రేణితో పరిసర ప్రాంతాల్లోని ఖానం చేస్తున్నట్లు కూడా తెలుస్తోంది. తమవారి ఆహారకే తెలియడం లేదనే ఫిర్యాదులు వచ్చినప్పుడు శ్రేణితంపై, అక్కడి మరి స్థితితుపై బయటివారికి అనుమానాలు కలుగుతాయే దావాలి. లేదంటే గుట్టపడేవారే కూడా ఆ ముతకే దేవాలి. “భూస్థాపితమైపోతున్నాయి. దీని వెనుక గల మిస్టరీ ఏమిటన్నదే అంతచిక్కరకం ఉండేది. చాలా చాలా నుంచి లెక్కలేనన్ని మృతదేహాలను ఆలా పూర్ణపర్వతిన ఓ పాతకర్మకార్యకుడు దక్షిణ కన్నడ జిల్లా ఎన్నీ అరణ్కుకు జాత్యం రెండవారంలో రాసిన ఓ లేఖ తొలకడే” దేశ వ్యాప్తంగా నలవలసిన సృష్టినిదీనిని 1998 నుంచి 2014 మధ్య వందకు పైగా ముతకే దేహాలను ఖానం చేశాను. చా చేత ఆ వనకే చేయించిన కొందరు వ్యక్తులు మా కుటుంబానికి తెలియని యువతీ పైనే అపహాయిత్వానికి పాల్పడడంతో జెదిరిపోయి మేము ఆ ప్రాంతం వదలిపోయామని తెలుస్తోంది. కానీ పాప భీతితో వశకిపోతూ ఈ లేఖ రాస్తున్నా. తగిన కష్టం కల్గిన్న అన్ని నిజాలు బయటపెడతా” అంటూ అతడు మ

పెరుగుతున్న

భారతదేశం జనాభాలో ప్రపంచంలో నంబర్ వన్ స్థానానికి చేరింది. జనాభాలోనే కాదు... నిరుద్యోగంలో కూడా నంబర్ వన్ స్థానంలోనే ఉన్నట్లు కొన్ని సర్వేలను బట్టి చూస్తే తెలుస్తోంది. ప్రపంచంలోనే ఎక్కువ మంది జనాభా ఉన్న దేశంగా ఉన్న ఇండియాలో యువత కూడా ఎక్కువగానే ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇప్పటికే పలు సంవత్సరాలే చెబుతూ వస్తోంది... ప్రపంచంలోనే ఎక్కువ యువత ఉన్న దేశం భారతదేశమని. ఇప్పుడు ఏదైనా చేయడానికి సరిపడా యువత ఉన్నారని చెబుతోంది. ఐదే వాస్తవము. అయితే పనిచేయడానికి యువత సిద్ధంగా ఉన్నప్పటికీ వారికి పని ఉండలేదు వారు లేరు. దేశంలో ఉన్న యువతకు ఉపాధి లేక కార్మికా తిరగల్గిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. నిరుద్యోగుల్లో కూడా రెండు రకాల నిరుద్యోగులు ఉన్నారు. వారిలో పడుపుతుని ఎటువంటి ఉపాధి లేకుండా ఉన్న నిరుద్యోగులు ఒకరకమైతే, పడుపు లేకుండా లేకుండానికే పనిచేయడానికి పనిచేయడానికి ఉండి నిరుద్యోగులు మరొకరం. ఇలా రెండు రకాల నిరుద్యోగులే భారతదేశం కొనసాగుతోంది. భారతదేశంలో నిరుద్యోగుల ఖచ్చితమైన సంఖ్యను గురిపడం కష్టమే అయినప్పటికీ, భారతదేశ గ్రామ్యయేత జనాభాలో గణనీయమైన భాగం నిరుద్యోగులుగా ఉన్నారని నివేదికలు సూచిస్తున్నాయి. 25 ఏళ్లలోపలకి ఇది 42.3 శాతం నుండి 54.8 శాతం వరకు ఉంటుందని అంచనా. ముఖ్యంగా ఇండియాలో, వ్యాపారం(కామర్స్) పంటి తరగతలో గ్రామ్యయేత పెద్ద సంఖ్యలో డిగ్రీలు పూర్తి చేసినవారితప్పక కూడా ఉద్యోగాలు దొరకడం కష్టమవుతోందింది ఏ మైలీ నివేదిక ప్రకారం తెలుస్తోంది.భారతదేశంలో దాదాపు 28మిలియన్ల మంది విద్యార్థులకుతప్పిన నిరుద్యోగ యువత ఉద్యోగాల కోసం వెతుకుతున్నారు. దాదాపు 100 మిలియన్ల మంది వ్యక్తులు నిరుద్యోగులుగా కొనసాగుతున్నారు. ప్రధానంగా మహిళలు పనికిరాని వెతకడం మానేశారని నివేదికలు చెబుతున్నాయి. భారత్లో నిరుద్యోగం తాండవిస్తోందిని అంతర్జాతీయ కార్మిక సంస్థ(ఐఎల్ఓ), మానవాభివృద్ధి సంస్థ(ఐహెచ్డీ) సమయపు అధ్యయనంలో వెల్లడింది. 'భారత నిరుద్యోగ నివేదిక-2024'లో పలు కీలక విషయాలను వెల్లడించింది.

అ‘ధర్మస్థల’ మా?

ఎ.వి.వి ప్రసాద్

పెళ్లలో రాాడు. వెంటనే పోలీసులు రంగంలోకి దిగారు. ప్రభుత్వాన్ని సమచారం తెలియగానే జూలై 19న నలుగురు సీనియర్ ఐఏఎస్‌లతో ప్రత్యేక దర్యాప్తు బృందాన్ని (సిటీ) ఏర్పాటు చేసింది. ఆ శక్తివంతమైన బృందం కొన్ని కారాలతో 13 మాయింట్లను సీట్ గర్బింబి అక్కడ తవ్వడం మొదలు పెట్టింది. గత ఋద వారం (30,జూలై) ఒక మాయింట్ వద్ద తవ్వకం దగా ఆ స్థాని

పాక్షికంగా బయరుకు పడి నట్లు సమాచారం. కొంత దూరంలో కొన్ని ఎముకు చూడ కూడా దొరికాయి. కొన్ని ఆధారాలను బట్టి ఆ ఆస్తి పంజరం పురు మునినీగా భావించారు. మరో నాలుగైదు పుర్రె కనిపించిందని, అది ఓ మూడది కావచ్చునీ అంటున్నారని అవకాశాలు ఎవరివని

పేద ఒక సంవత్సరాల్లో, అవి అసహజ మరణాల వలన చెందినవే? అన్నది మరో సందేహం. పారిశుధ్య శాస్త్రానికి లేవనెత్తిన కొన్ని మందల అసహజ మరణాల సందేహాలను సమర్థించడానికి విషయం సస్పెన్స్ వుతుంది. అలా ఖననం చేసింది, చేస్తున్నది అంతా తనకక్కడే కాదు. అలాంటి ముందు, తర్వాత కూడా చాలా జరిగాయని సీట్ దర్శాన్ని ద్వారా చూడవచ్చు. దక్షిణ కన్నడ జిల్లాలోని దర్శనం మంజునాథ స్వామి కొలువైన గొప్ప పుణ్యక్షేత్రం. అలాంటి మినహా ఇతర ఎలాంటి ప్రాధాన్యాలు లేక ప్రాంతానికి లేవు. రిజ్యానలకు సమర్థుడైన డా. సుధాకర్ పుట్టె హెగ్గే ముందు డాక్టర్యాంట్ అయిన సుధాకర్ పుట్టె హెగ్గే ఉంటున్నాడు. భక్తుల సంఖ్య సామాన్యమైన పెరుగుతున్న సమయంలో తాజాగా వచ్చిన వేదవిజ్ఞులు భక్తుల్లో తీవ్ర భయంధోరణకు కారణమవుతున్నాయి. ఇక వదేశ్యుల దర్శనం చుట్టుపక్కల 450 మంది హెగ్గే

కున్న నిర

నాగమణింధ్ర పల్లాపు

ఈ నవీదకను కేంద్ర ప్రభుత్వం జిల్లాపల విడుదల చేసింది. ఈ నవీదక ముఖ్యంగా చదువుకున్న యువత ఉద్యోగాలు లేక ఈసురోముంబునాన తెలిపింది. 2022 నాటికి దేశంలోని మొత్తం నిరుద్యోగిలో 83శాతం మంది యువతేనని ఆ అధ్యక్షుని పేర్కొంది. అంతేకాక మొత్తం నిరుద్యోగిలో చదువు కున్న వారు 2000 నాటికి 54.2 శాతం ఉందని 2022 నాటికి అదికాన 65.7శాతానికి పెరిగింది. ఈ పరిస్థితి భారత్

సంచి అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశానికి తీవ్ర ఇబ్బందులను నివే
డిస్తే స్వస్థుడేనాిది. ప్రస్తుతం నిరుద్యోగులైన యువ విద్యార్థుల
తలంలో మహిళా 76.7 శాతంగా ఉంటే పురుషులు 62.2
శాతంలో ఉంది ఉన్నారు. కరోనా కాలంలో ఉద్యోగ, ఉద్యోగ
అవకాశాలు భారీగా తగ్గి నిరుద్యోగులు సంఖ్య పెరిగింది.
2000లో ఉద్యోగాలు పొందున యువతలో నగం ముది
స్వయం ఉపాధిని పొందినవారే. వీరిలో 13 శాతం ముది
రెస్టారంట్, 37 శాతం కులంలో తాతాస్టాల్ ఉద్యోగాలు దక్కించు
కున్నారు. వచ్చే వదతే కులంలో భారతంలో 70 నుంచి 80
లక్షల యువతై అందుభాగ్యులేకే కానుంది. దేశంలో గణనీ
యమైన శాతంలో గ్రామ్యులేట్లు నిరుద్యోగులు కొనసాగుతు
న్నారు. ఇందులో టాప్ ప్రకారం, ఇదియేగాక స్టాల్స్ రిహార్డ్
-25 ప్రకారం భారతీయ గ్రామ్యులేట్లలో కేటం 54.8

అధ్యక్షుడు

శాశం మంది మాత్రమే ఉషాద్వి ధౌదమత్తున్నారని సూచిస్తుంది. మెర్సెస్,మెర్సెస్ గ్రామ్యమేట్ సిగ్నల్ ఇంజనీర్ - 2025 తన సంతోషం చాలా తక్కువగా, 42.6 శాతం ఉంటుందని అంచనా వేసింది. చాలా మంది గ్రామ్యయేట్ల నిరంతరం నిరుద్యోగం కారణంగా పురుకుగా ఉద్యోగాల కోసం వెతకడం మానేస్తున్నారు. దీని వలన వాస్తవ నిరుద్యోగం సంతోషం ఎక్కువగా ఉంటుంది. అలేమేషన్, ఏమి వాస్తవంగా ప్రజాశక్తివైపున ఆదర్శవద్ద చెందుతున్న ఉద్యోగ మార్కెట్ వైపుకొత్త అంతరంగా స్పష్టమైన గ్రామ్యం.. దీని వలన గ్రామ్యయేట్లకు తగిన ఉషాద్వి దొరకడం కష్టమవుతుందని నిపుణులు చెబుతున్నారు. ఇంజనీర్లలో, కామర్స్ నిపుణుల రంగాలలో గ్రామ్యయేట్లలో నిరుద్యోగం తీవ్రమవుతుంది. సుమారు 83 శాతం ఇంజనీర్లలో గ్రామ్యయేట్లు, 46 శాతం ఇంజనీర్లలో గ్రామ్యయేట్లు నిరుద్యోగంగా మిగిలిపోయారు. ఇంజనీరింగ్, ఇంజనీర్ మేనేజ్మెంట్ చేసిన వారి కాకుండా చాలా మంది గ్రామ్యయేట్లు కూడా నిరుద్యోగంగా ఉన్నారు. వారి విద్యా అర్హతలు, నైపుణ్యం నేటికైనా సరేనిన ఉద్యోగాలలో వేసివేస్తున్నారు. వివిధ అంశాలు గ్రామ్యయేట్ల నిరుద్యోగానికి దోహదం చేస్తాయి. వైపుకొత్త, ఉద్యోగ అవకాశాల మధ్య అసమతుల్యత, ఆర్థిక సమస్యలు, ఉద్యోగ ఉద్యోగ మార్కెట్ అభివృద్ధి చెందుతున్న స్వభావం వంటివి నిరుద్యోగానికి కారణాలుగా ఉన్నాయి. భారతదేశంలో చదువుకున్న నిరుద్యోగం ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ఇంజనీరింగ్, మెడిసిన్, ఎంబీబీ, ఎంఎస్ వంటి ఉన్నత కోర్సులు చేసిన వారు కూడా నిరుద్యోగంగా మారుతున్నారు. వారితోపాటు పిపాచీలకు చేసిన వారు కూడా నిరుద్యోగంగా మారుతున్నారు. ప్రతి ఏడాది లక్షలాది మంది ఇంజనీరింగ్ గ్రామ్యయేట్లు తమ చదువును ఎక్కువమోకాసి నిరుద్యోగంగా రోడ్డుకు వస్తున్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఏడాదిలో సుమారు 50 వేల మంది ఇంజనీరింగ్ కోర్సులు సుమారు చేస్తున్నారు. అలాగే ఏపీలో ఇంజనీరింగ్ ఎక్కువగా మార్కెట్ 60వేల మంది ఇంజనీరింగ్ కోర్సులు సుమారు చేసుకుంటున్నారు. చదువుకున్న

[illegible]

‘నోబెల్ శాంతి’ కి ట్రంప్ తహతహ!

గన్ని మోహన్

కాశీపురన్గొన్నాడే! తాము ఎందర్నో మెంట్
జిన్నున్నట్లు ప్రకటించాయి. రూపాదా కాంగ్
కాశీ ఒప్పుందంటే! ట్రంప్ వికేష్ కృషిచేసారం
అదేతాలు ప్రస్తుతిచేయాయి. వాంట్డియో
దీప్యూటీ పిఎం సున్ ఛాంబర్లో ఇప్పటికే ట్రంప్
తరు కాశీపురన్గొరం ప్రధాన్ చేయలంబూ
విహారంగంగానే వ్యాప్యించారు. తమ దేశాని
మీకాన తగ్గించడంలేన, పారంపర్యంతో

ఉన్న వివాదాలు పరిష్క
రించడంలో ట్రంప్ కీలక
పాత్రధోషించారు దీప్యూ
టీ పిఎం చెప్పుకొచ్చారు.
అలాగే అమెరికా కాంగ్రెస్
మూన్ జడ్జి కార్యక్రం ట్రంప్
న నామినేటీ చేస్తానని
ప్రకటించారు. మరో
కాంగ్రెస్ మ్యూన్ డాటెల్
ఇప్పొకూడా తన నామినే
షన్ను ట్రంప్దాంట్ల పం

దానాట్ట్రంప్

నాచారు. మధ్యప్రాచ్యంలో శాంతి నెలకొనేందుకు బ్రుండ్ లీకల పాత్రధోహిదానరూపంగా ఆయన తన నామినేషన్లో విమరణ ఇచ్చారు. వివిధ క్రమశాస్త్ర, ప్రముఖులు, సనాతన, రిపబ్లికన్లు ఎలాగా సామెతలతో ఇవ్వడం ఆటంబం అనే అసలు బ్రుండ్ లీ నేపథ్యే శాంతిపురస్కారంపై ఎవరేని ముకురుత పురస్కరించినది. ఇందుకు కారణం కూడా లేకపోయింది. 2009లో అప్పటి డెమోక్రాటి అధ్యక్షుడు బరాక్ ఓబామాకు శాంతిపురస్కారం లభించింది. ఆలాగే 2002 సంవత్సరంలో అప్పటికి ఆమెరికా అధ్యక్షుడు జిమ్మీకార్టర్కు నోబెల్ శాంతిపురస్కారాలు లభించాయి. ఓబామాకు అయితే గెలిచి పాలనా మగ్గులు చేపట్టిన తొమ్మిదినెలలకే ఆయనకు శాంతిపురస్కారం లభించింది. నోబెల్ పురస్కారాలకు గాను మరనటి సంవత్సరం జనవరి 31 నాటికే దరగాస్తులు మంజూరు. బ్రుండ్ తరఫున కన్సాస్లోలే తెలియదు కానీ కన్సాస్లో తమ అధ్యక్షుడికి ఈ శాంతిపురస్కారం

[illegible]

ట్రంప్ తహతహ!

లభిస్తుందంటూ శ్వేతసౌధం పైన్ సెకటరీ కరోలైన్ లివిట్ ద్వీమాగా ఉన్నారని. ఓ చక్క వాణిజ్యజన్మంధాలకు రావాలంటూ ప్రపంచ దేశాలపై ఒత్తిడిని పెంచుతూ నామ, దాన దండేపా యాలను ఉపయోగించి తనదానికి తెచ్చుకుంటూ బుల్లంబులు చేసుకుంటున్న ట్రంప్ కాంతిపురరానికి ఎలా అర్హులని డెమోక్రాట్యుక్రస్తిస్తున్నారు. ఇరాన్పై ఎవపక్కరా చేసిన దాడి శాంతిపుర స్థానానికి దోహదం చేస్తుందా అని నిలదీస్తున్నారు. కెక్రెయిన్, రెస్టాల మధ్య గడచిన నాలుగోళ్లుగా సాగుతున్న యుద్ధకాండను ఇప్పటికీ విరమించవేరులేకపోయారని, పులిన్తో శాంతివర్ధల్లో ప్వేరంగా విఫలమైన ట్రంప్ శాంతిపురస్థానానికి ఎలా అర్హులు అవుతారన్న విమర్శలు వెల్లువలా పట్టుపడుతున్నాయి. నిజానికి జీ7 దేశాలు కానీ, జీ20 దేశాల్లో ఏ ఒక్క ఆధిప్త్యదైచింది దేశం కూడా నోబెల్ పురస్కారానికి ట్రంప్ పేరును ప్రతిపాదించలేదు, సరికదా నూచింపను కూడా లేదు. ఉగ్రనాదంతో అడ్డుకుతున్న దేశాల్లో ఏర్పడిన సరిహద్దు తగ్గదాలు పరిస్థితులవందలో ట్రంప్ అమెరికా ప్రయోజనాలను కాదని ఎప్పుడూ ముందుకుపోలేదన్న వాదన ఉంది. నోబెల్ ఎమిలకును పరిశీలిస్తే శాంతి పురస్కారానికి నార్వే స్థాపకులు ఎంతాల్సినా బహుమతి సభ్యుల కమిటీ నిర్ణయిస్తుంది. ప్రఖ్యాత్య అధినేతలు, ప్రాఫెసర్లు, మాజీ పురస్కార గ్రహీతలు, శాంతిపరిశోధక సహచరులు వంటి వారి నామ నిష్పన్నును మాత్రమే కాబడుమరు సభ్యుల కమిటీ అనుమతిస్తుంది. వాస్తవానికి నోబెల్ పురస్కారాల అనామనిష్పన్ను ఉ ఏడాది జనవరి 31తోనే ముగియాలి. మొత్తం 338 మంది ప్రముఖులు, 94 వివిధ సంఘాలు ఇందుకోసం దరఖాస్తులు చేసాయి. విజేతను అక్టోబరు నాటికి ప్రకటిస్తారు. నార్వేలోని ఓస్లోలో డిసెంబరు 10వ తేదీ ఈ పురస్కారాల ప్రకటన ఉంటుంది. విజేతకు బంగారుపతకం, డిప్టామా, తొమ్మిది లక్షల అమెరికా డాలర్లు లభిస్తాయి. ఇప్పుడు ట్రంప్ శాంతిపుర స్థానం పరిస్థితులే ఆయన్ను పట్టిడి సామిష్ట్యపురకా కోరికనెరవేరుతుందోలేదో చూడాలి. ○

వైద్య ఆరోగ్య శాఖ సిబ్బంది భర్తీలో జాప్యమెందుకు?

బ్రిటిష్ పాలకుల ఆరోపనలు, విధానాలు, స్వాతంత్ర్య పూర్వ భారత్ ఆరోగ్య సరంజీవ సమూహాలపై ప్రత్యక్ష ప్రభావం చూపాయి. స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం, బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యం అనుబంధం భారతదేశ పురోగతిపై పెద్దపెత్తన చర్యలు గావించి, అభివృద్ధి సూచనలు దేశస్థుల దీనిస్థితిలో చూపడంలో, దానిపై వలరంకాల చర్యలు సాగించి, మౌలిక విద్య, ఆరోగ్యం సంరక్షేమం మొదలైన వాటిని సంబంధించి ప్రజలు అభివృద్ధి చెందకపోవడానికి, భారతదేశపు వెనుకబాటలు తనానికి వలస పాలకులు, వారు సాగించిన దోపిడీమే ప్రధాన కారణమని జాతీయ ఉద్యమ శీతానంబు అభిప్రాయం వ్యక్తమయ్యింది. తెలంగాణ సేవల లభ్యతపై గ్రామీణులు, గ్రామీణుల ప్రాంతాల మధ్య ప్రజల సామాన్య నెలకొని వాడు. గ్రామీణ ప్రజలు స్థానికంగా వైద్యులుగా చలామణి అవుతున్న వారితో వైద్యం చేయించామంటున్నారు. మూసనమ్మకాలతో, సహితకం కాని వ్యాధి నివారణ పద్ధతులను పాటిస్తున్నారు. గ్రామీణ బట్టలుప్రాంత ప్రజల మధ్య అంతంతానికి ఇది ఒక కారణం. భారతీయ ప్రజలు తక్కువ శాతంలోనే నిండ్రినాల్చి ఉంటుందని వలస పాలకుల వాదం. భారత జాతీయ కాంగ్రెస్లోని ఆరోగ్య పాలకులు, వామపక్షీయలు, తీవ్రవాదులు జైలర్లను అడ్డుకుని విధానాలపై సలహా ఇచ్చారు. వలసపాలనతో రాజకీయంగా, సామాజికంగా, మేధావంతుల ఎదురవుతున్న సహజస్థన ఎదుర్కొనడానికి భారతీయ మేధావి వర్గం జరిగిన బహుళ పునర్వీక్షణంలో, సామాజిక అనారోగ్యం అంటూ ఒక భాగం వచ్చింది. ఆరోగ్య స్థితిగతులపై 1948లో సర్జన్ జార్జీ కమిటీ నివేదిక వెలువడింది(గి.అప్పటినుంచి ఆరోగ్య రంగంలోని అంబుషన్, జాతీయ వాడుదో గాక బ్రిటిష్ పాలకుల దావాబాటగానే చర్చించడం మొదలుపెట్టి, బ్రిటిష్ భారత్

ప్రతి వేయిమంది జనాభాకు మరణాల రేటు 22. అదే శిశువుల మరణాల రేటు ప్రతివేయి జనాభాకు 162గా కమివే నిర్ధారించబడింది. కమివే అంచనా సహేతుకంగా ఉండనే అభిప్రాయం వ్యక్తమైంది. న్యతంత్ర భారతానికివే అలోగ్య రంగంలో పురోగతి సాధనకు కమివే సిఫారసులు గొప్ప ముందడుగుగా పగగణించాలి. దేశం నలుమూలలా అలోగ్య కేంద్రాలు నిలకొల్పాలి. ప్రతి వేయిదీ అలోగ్య సంరక్షణకు అందుమామని కమివే తీవ్రంగా ఆలోగ్య ఖర్చు సామాన్యదీ తలకుమించిన భారంగా ఉండకూడదు. ప్రజాశాసనానికి ఉత్తరంగా అలోగ్య సంరక్షణను, రక్షిత తాగు నీటిని, వారిపొరుగుల్ని, పౌష్టికకాంగాన్ని, మౌలిక విద్యను అందించాల్సిన కర్తవ్యం ప్రభుత్వంపై ఉంది. భార్య భరించలేని కారణంగా ఎవరూ తగిన వైద్య సంరక్షణకు దూరం కాకూడదు. అలోగ్య సంరక్షణను కల్పించే వారి పాత్ర గురించి కమివే ప్రస్తావిస్తూ, వైద్యవనీవాడు సామాన్య షిఫిజిమివే అని, రోగాలకాని నుండి ప్రజలను కాపాడటమే కాకఅలోగ్య కేంద్రాలకు మార్గనిర్దేశం చేయడం అతడి బాధ్యత అని తెలిపింది. భారత్లో జాతీయ అలోగ్య కార్యక్రమాలకు, కేంద్ర కృత సంస్థానకు నిర్వాహణలో భోరి కమివే సిఫారసులు ప్రాతినిధిక అయ్యాయి. షిఫిజిమి వార్త ను సంపత్కురూ పాలనలో వైద్యరంగాన్ని షిఫిజిమం చేయడంపై తీవ్రమైన విమర్శలు వ్యక్తమైతాయి. ఎన్నికల హామీల్లో గొప్పగా ప్రకటించిన అలోగ్య తెలుగుల, కాకాలోరే వైద్యం అలా ప్రభుత్వ అనుపత్రుల్లో అందుకామివే తీవ్రంగా తీవ్రం కీటిపి, అలోగ్యతీ వంటి పథకా పారాంధించినప్పటికీ, భద్రత కలిగిన మౌలిక సదుపాయాలు, అవసరమైన సిబ్బంది భర్తీ, సమయసంకూల బడ్జెట్ తీయాలనివే తరహాపదం వల్ల అవి నిర్వహణా మిగిలిపోయాయి. జిల్లా అనుపత్రులు వైద్యరక్ష, పూర్వనిస్పృత, సిబ్బందిలేక

మన్నారం నాగరాజు

కష్టాల్లో కూరుకుపోయాము. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఎవని ఎంలు, ఆరోగ్యకారకర్తలు తగిన పరిమాణంలో లేక, ఉండే వారికి జీతాలు సకాలంలోరాక, ఒత్తిడి, ఆక్రోశానికి గురయ్యారు. వైద్యరంగంలో ఖాళీగా ఉన్న వేలాది షోస్టులను బీఆర్ఎస్ బట్టి చేయకపోవడం ద్వారా ప్రజారోగ్యంపాడైంది. ఆత్మవసర చీకట్లు అవసరమైన సమయానికి అందక

ప్రాణానష్టం చెందిన ఘటనలు వలుమార్చు వార్తలయ్యాయి. పల్లెల్లో ప్రసూతి సేవలు, ప్రాథమిక చికిత్స అందే వద్దవులు దారుణంగా నశించాయి. ప్లాస్టిస్ట్లు, నర్సులు, మెడికల్ టెక్నిషియన్లు, డాక్టర్లు అందుబాటులో లేకపోవడం వల్ల ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులపై ప్రజల్లో నమ్మకం తగ్గింది. ఇదే సమయంలో ప్రభుత్వ ఆరోగ్యశ్రీ పథకం ఎక్కువగా ప్రైవేట్ ఆసుపత్రులకు మళ్లడం, వాటికి బకాయిలు పెరగడం వల్ల సేవల్లో అంతరాయం కలిగింది. ఇక ఇప్పుడు అధికారంలోకి వచ్చిన కాంగ్రెస్ పార్టీ ముందుగా సిబ్బంది నియామకాలపై నృప్తితనివ్వి, త్వరతగతిన ఉద్యోగాలు భర్తీ చేయాలని ఆవసరం ఉంది. ప్రజారోగ్యం పరిరక్షణే ప్రభుత్వ ధర్మంగా భావించి, ఆరోగ్య శాఖలో వృత్తిపరంగా నిష్ణాతులైన డాక్టర్లు

సె, నర్పులను, పార్శ్వసిన్ధులను, ఇతర సిన్ధుందిని నియమించుట అత్యవసరం. గ్రామీణ ప్రాంతాలకు మొదల ప్రాధాన్యతనస్తా మొగ్గున వైద్యులు అందేరా చర్యలు తీసుకోవాలి. వైద్యవర్గానికి బడ్జెట్లో కేటాయింపులు గతంలో ఓఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం క్రమంగా తగ్గించింది. వైద్యానికి అదుపుయందు కాదు, సేవ ద్వేయంగా భావించి వారిని ప్రభుత్వవ్యవస్థలో రాష్ట్ర బడ్జెట్లో 8కాతల కేటాయింపులు వేస్తేనే మరపు కనిపిస్తుంది. గ్రామీణ ఆరోగ్య కేంద్రాలు, జిల్లా ఆసుపత్రులు నూతనంగా నిర్మించడం లేదా పునరుద్ధరించడం ద్వారా సేవా స్థాయిని మెరుగుపరచాలి. ఒక కాలపు ఆరోగ్య వ్యవస్థల మూలం వ్యవస్థాపన నియమాలు కాదు, స్థిరమైన బడ్జెట్ కేటాయింపులు. ప్రజల అభివృద్ధి ఉన్నత స్థైతిక బాధ్యతలకు పాలన. ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి మంచి అవకాశం ఉంది. గత పాలనలో తప్పిల్ని పరిశోధనలో చేయడం, ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని ప్రధాన కర్తవ్యంగా భావించి ముందుగా వేస్తే, తెలంగాణలో ఆరోగ్య రంగానికి కొత్త శకం ప్రారంభమవుతుంది. ఇక తెలంగాణ బాబ్టర్లో ప్రజారోగ్య సేవల విస్తరణకు క్షేత్ర స్థాయిలో మొగ్గున వైద్య సేవల అందుబాటును పెంచుతూ ఆరోగ్య శాఖ కీలకపాత్ర పోషిస్తోంది. అయితే, గతంలో అధికారంలో ఉన్న ప్రభుత్వాలకు ఇ విభాగాన్ని నిర్లక్ష్యం చేయడంలో అనేక సమస్యలు ఎదురయ్యాయి. ఇప్పుడు అధికారంలోకి వచ్చిన ప్రభుత్వం ముందు తరంగా పరిశోధనను సరిదిద్ద బాధ్యతలో ముందుగా పాల్గొని అవసరం ఉంది. మఖ్యంగా ఆరోగ్యశాఖలో భౌతిక ఉన్నతనర్పులు, పార్శ్వసిన్ధులు, ఫామీ డి డాక్టర్లు, ల్యాబ్ టెక్నిషియన్లు, ఏఎన్ఎస్ఎల్ పోస్టుల్లో భర్తీప్రణయంలో వచ్చే గమనాలు, అలసాల్నా ప్రజారోగ్యని ప్రభావించే చేయడం నమోదానా. ఇక రోజు ఆరోగ్య వ్యవస్థను ముందుకు నడిపించాలి.

‘‘డంలో డాక్టరత్ పాటు ఇతర ఆరోగ్య సిబ్బంది పాత్రను మిస్చూరించలేం. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ప్రత్యేకంగా ఏఎస్ ఏలెలు, స్టాఫ్ నర్సులు, ఫార్మసీసీలు, ల్యాబ్ టెక్నిషియన్లు ప్రజలకు ప్రాథమిక ఆరోగ్య సేవలను అందిస్తున్నారు. వీరి అందుబాటులోనే గర్భిణీ స్త్రీలు, చిన్నపిల్లలు, వృద్ధులు ఆదా రచపతాకం. దీంతోపాటు, ఫార్మసీస్టులు మందుల సరఫరా నిర్వహణలో కీలకం కాగా, ల్యాబ్ టెక్నిషియన్లు పలు రకాల పరీక్షల ద్వారా డాక్టర్లకు కీలక సహకారం అందిస్తారు. ను మారు 6,269హెచ్ఎస్ ఖర్చు ప్రక్రియ, పరీక్షలు పూర్తి నెలలు గడిచినా ఫలితాల వెల్లడి లేదు. 2023లో తెలంగాణ వైద్య ఆరోగ్య శాఖ మెడికల్ రిక్రూటింగ్లో బీదర్ ద్వారా 6,629 హెచ్ఎస్ ఖర్చు కీలకతలేవేనే జారీచేసింది. ఇందులో ప్రధానంగా ల్యాబ్ టెక్నిషియన్, నర్సింగ్ ఆఫీసర్, ఫార్మసీస్టు, ఏఎస్ఎం హెచ్ఎస్ కాకుండా ఇతర ఆనబంద ఉద్యోగాలూ ఉన్నాయి. పరీక్షలు నవంబరు, డిసెంబరు 2023లో జరి గినా ఫలితాల ఇప్పటివరకు మిడదు కాకపోవడం అభ్యర్థులను తీవ్ర ఆందోళనకు గురిచేస్తోంది. ల్యాబ్ టెక్నిషియన్ వేలమంది నిరుద్యోగ యువత పరీక్షలు రాసి, ఒక మంచి ఉద్యోగపతాకం కోసం ఏడుగురు చూస్తున్నారు. ప్రభుత్వం త్వరగా ప్రక్రియను పూర్తి చేస్తుందని ఆశించిన అభ్యర్థులు, నెలలగా గడుస్తున్నా ఫలితాలపై స్పష్టత లేకపోవడంతో ఆయా మరులలో ఉన్నారు. ఒకవైపు ప్రభుత్వానుపత్రుల్లో ప్రజలకు మెరుగైన వైద్యం అందించాలనుకుంటే, మరోవైపుఅందు కు ఆవసరమైన మానవ వనరులను త్వరగా అందుబాటులోకి తేవాలి. అభ్యర్థులు న్యాయపరమైన అంశాలు హిరపడుతుంటే, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం నిర్దిహాలు ఆలస్యంగా తీసుకోవడం మరింత నష్టనష్టాలు పెంచుతుంది. కనీసం ఇప్పుడైనా ఫలితాల ప్రక్రియపై స్పష్టమైన కాలపట్టికను విడుదల చేసి, నియమావళులు వేగంగా పూర్తి చేయాలి. ●

